

TANTÁRGYI TEMATIKA

ANYAGMÉRNÖK BSc

Vegyipari technológia specializáció
(Nappali/levelező)

Tantárgy neve: Vegyipari rendszerek folyamatirányítása	Tantárgy neptun kódja: MAKKEM052B (L) Tárgyfelelős intézet: Miskolci Egyetem, Műszaki Anyagtudományi Kar, Kémiai Intézet Tantárgyelem:¹ kötelező specializáción
Tárgyfelelős: Dr. Mizsey Péter egyetemi tanár, tanszékvezető	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 7./ őszi	Előfeltétel: Szerves kémiai technológiák MAKKEM212-17-B (L)
Óraszám/hét: 2 óra előadás +1 óra gyakorlat Óraszám/ félév: 10 óra előadás + 5 óra gyakorlat	Számonkérés módja: aláírás-gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend:⁵ nappali, levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy feladata, hogy megismertesse a hallgatósággal a folyamatirányítás elméleti és gyakorlati alapjait. Tárgyalja az egyes folyamatirányítási megoldásokat, melyek keretében a hallgatóság megismeri a vegyipari rendszerek szabályozásának lehetséges típus megoldásait. A tantárgy legfőbb célja, hogy az anyagmérnökök az irányítástechnikai alapelveket megismerve képesek legyenek az irányítástechnikai rendszereket megépítő, jellemzően villamosmérnökök, csapatban együtt dolgozni és irányítástechnikai feladatokat közösen megoldani.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> BT1 <i>képesség:</i> BK1, BK2 <i>attitűd:</i> BA1, BA4 <i>autonómia és felelősség:</i> BF2, BF8</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás (nappali): 1. hét Irányítástechnikai megoldások, alap elemek, előre csatolt, visszacsatolt szabályozások 2. hét: Előre és visszacsatolt szabályozások összehasonlítása, matematikai modellek az irányítástechnikában 3. hét: Differenciál egyenletek, idő tartomány, arányos elemek, frekvencia függvény 4. hét: Holtidős tagok, elsőrendű arányos tagok, példák, differenciál egyenletük, frekvencia függvény, válasz tipikus vizsgálójelekre 5. hét: Másodrendű és magasabb rendű tagok, azonosításuk, differenciál egyenletük, frekvencia függvény, válasz tipikus vizsgálójelekre 6. hét: Szabályozókörök, állásos szabályozás, folytonos működésű szabályozók, P, I és D szabályozás 7. hét: Szabályozókörök behangolása 8-9. hét: Vegyipari berendezések szabályozási megoldásai, szabadsági fokok, szabályozott és módosított jellemzők kiválasztása, előre csatolt és visszacsatolt szabályozások alkalmazása, anyagmérleg és összetétel szabályozások</p> <p>Előadás (levelező): Az előadások tematikája és anyaga követi a nappali képzés tananyagát.</p>	<p>Gyakorlat: A gyakorlatok elősegítik az előadások anyagának elsajátítását. Számítógépes modellezéssel/megoldásokkal lehet gyakorolni az egyes irányítástechnikai feladatok megoldásait.</p> <p>Ipari irányítástechnikai berendezések és megoldások bemutatása, megismerése.</p>

Félévközi számonkérés módja:

(prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.)

zárhelyi dolgozat

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése⁶:

(félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)

Ötfokozatú

Aktív részvétel a gyakorlatokon, 30%

zárhelyi dolgozat az elméleti anyagból, 70%. A dolgozat osztályozásának ponthatárai, százalékosan bemutatva: elégséges 40%, közepes, 41-60%, jó 61 -80%, jeles: 81-100%

Kötelező irodalom:

Mizsey Péter, Folyamatirányítási rendszerek, ISBN 978-963-279-475-4, Typotex Kiadó, 2011.

Luyben, W. L. - Process Modeling, Simulation and Control for Chemical Engineers, McGraw-Hill (1989), <https://www.ebah.com.br/content/ABAAAg3RQAH/luyben-w-l-process-modeling-simulation-and-control-for-chemical-engineers-1989>

Ajánlott irodalom:

Process Control, Sigurd Sogestad, <http://folk.ntnu.no/skoge/>

George Stephanopoulos, Chemical Process Control: An Introduction to Theory and Practice, ISBN-13: 978-0131286290, 1989

Dr. Helm László, A szabályozástechnika kézikönyve, Műszaki Könyvkiadó